

Návrh na intenzifikaci třídění odpadů v Úvalech

Motto:

BEZ KONKURENCE NENÍ KVALITA A CENY STOUPAJÍ ...

Základní cíle:

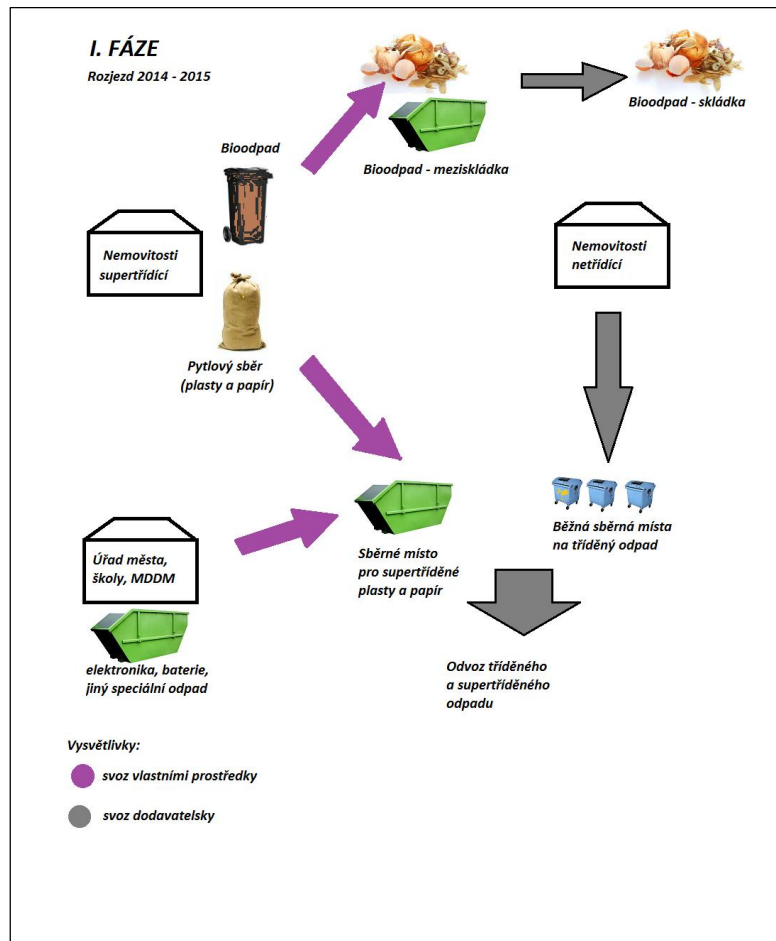
- Splnit povinnost, která bude dána zákonem – tedy likvidovat biologický odpad.
- Zintenzivnit separaci odpadů.
- Snížit náklady na likvidaci odpadů.
- Zlepšit kvalitu běžné separace odpadů, tedy stav sběrných míst.
- Zvýšit motivaci občanů k třídění a tím odlehčit odpadovému hospodářství jako celku.

Základní předpoklady:

1. Řešení musí být komplexní, tedy nejen o bioodpadech.
2. Smlouva s ASA má rezervy.
3. Na „trhu s odpady“ neexistuje taková konkurence, která by zlepšila kvalitu a snížila náklady.
4. **Pokud jediná firma provozuje likvidaci komunálního odpadu i bioodpadu, nelze kontrolovat, zda nedochází k mísení těchto složek (které mají být likvidovány odděleně), a tím k navyšování objemu komunálního odpadu.**
5. Kvalita třídění odpadu se zhoršuje a náklady na likvidaci černých skládek v okolí sběrných míst stoupají; **v podstatě se jedná o počínající kolaps sběru separovaného odpadu.**
6. Příjmy ze třídění se mohou zvýšit.
7. Největším problémem jsou plasty.
8. Sběr papíru a použité elektroniky lze aktivněji realizovat.
9. Ke zvýšenému třídění lze občany i instituce motivovat.
10. **Zvýšené třídění může vést ke snížení počtu míst pro separovaný odpad, a tím ke zvýšení možnosti tyto oblasti sledovat a kontrolovat.**
11. K definitivnímu stavu se lze dopracovat postupnými kroky.
12. Motivace občanů musí být především finanční.
13. Supertřídění jednotlivých nemovitostí musí být průhledné a průkazné a navazující na bonusy.

Harmonogram změn pro likvidaci odpadů ve městě a základní principy:

I. FÁZE – 2014 až 2015

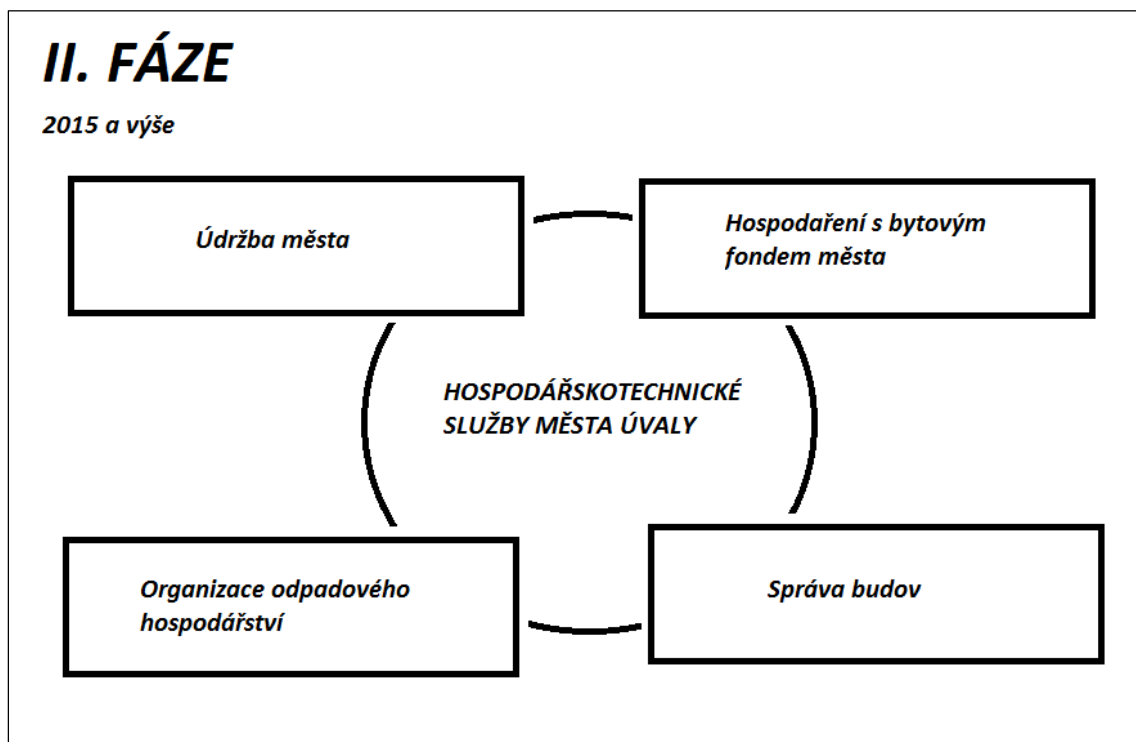

- Občané přistupují do systému na základě dobrovolného rozhodnutí.
- Předpokládá se, že do nového systému vstoupí pouze cca 500 nemovitostí.
- Nemovitosti budou do systému vstupovat na základě písemného aktu, může se jednat o smlouvu, prohlášení, či jiný písemný závazek.
- Současně funguje i systém likvidace bioodpadu organizovaný firmou ASA.
- Dojde ke změnám v oblasti smluvního zabezpečení svozu smíšeného a separovaného odpadu tak, aby byly navozeny alespoň rudimentární principy konkurence.
- Dojde k přehodnocení mapy míst pro separovaný odpad, ale současně ke změně kvality těchto míst, včetně techniky sledování.
- Vyhláškou města se zostří sankce za černé skládkování, zejména na skládky bioodpadu.
- Tak zvaná „kolečka“ se soustředí na nebiologický odpad.

II. FÁZE – 2016 až 2017

Zde existuje řada alternativ a nelze odhadovat, která bude ta pravá. Mohu pouze naznačit svůj osobní názor, a trn zní:

Město Úvaly se rozroste do rozměrů, kdy současná struktura hospodářsko-technického zabezpečení již stačit nebude – naopak: budeme patrně muset přejít na principy větších měst.

Základní principy případné nové smlouvy se svozci odpadu

- Likvidace odpadů bude jednoznačně rozdělena ve tři složky: „likvidace směsného odpadu“, „likvidace běžně separovaného odpadu“, likvidace supertříděného odpadu a „likvidace bioodpadu“.
- Pokud nebude možné oddělení dle výše uvedených bodů v rámci jediného svozce, mohou být vypsána samostatné výběrové řízení na jednotlivé složky likvidace odpadů.
- Hlavním kritériem svozu komunálního odpadu musí být jeho skutečný objem, nikoli objem popelnic, či počet svozových vozů.
- V rámci jednoho dodavatele nejsou vhodné „bonusy“ v tom smyslu, že část zisku z jednoho (například z likvidace separovaného odpadu) přenesou do úhrady výdajů za jiné (například na likvidaci komunálního odpadu), neboť výše takového bonusu není kontrolovatelná.
- Naopak: je vhodné, aby město platilo čisté náklady na směsný odpad – a naopak přijímalo zisk z likvidace separovaného odpadu.
- Nebude docházet k mísení bioodpadu z hnědých popelnic a běžného komunálního odpadu, k čemuž dochází a navyšuje to objem směsného odpadu.
- Budou zakotveny principy spolupráce s městem při likvidaci bioodpadu a supertříděného odpadu.

Bonusy za supertřídění

Podmínkou jakéhokoli bonusu by muselo být:

- Závazek supertřídění zejména plastů a souhlas s kontrolou.
- Závazek zmenšení objemu popelnice – to ovšem v závislosti na počtu uživatelů dané nemovitosti.

„Bonusy“ lze rozdělit na INTERNÍ a EXTERNÍ.

Mezi „interní“ by patřily úlevy na poplatcích, nicméně **není vhodné, aby se jednalo přímo o úlevy za poplatky za likvidaci odpadu**. Vzhledem k tomu, že je velmi pravděpodobné, že se do první fáze přihlásí spíše jednotlivé nemovitosti, než-li bytové domy, mohlo by se zpočátku jednat například o **slevu z poplatku na psa**.

Z hlediska „externích“ bonusů by bylo možné jednat s některými hypermarkety o **poskytování slev na nákup zboží** těm, kteří „supertřídí“; poskytovatel těchto slev by byl vybrán ve výběrovém řízení a domnívám se, že by se našel.

Hrubá ekonomická kalkulace pro I. fázi

Revize odpadového hospodářství - NÁKLADY					
	Skutečnost	Rozpočet 2015	Rozdíl (úspory)	Rozdíl (náklady)	Rozpočet 2016
Svoz a odstraňování směsného komunálního odpadu	3 108 180	2 500 000	608 000		2 500 000
Svoz a odstraňování běžně separovaného odpadu	1 025 415	800 000	225 000		800 000
Náklady na sběr, svoz a nakládání se "superseparovanými" složkami komunálního odpadu	0	1 500 000	0	1 500 000	1 500 000
Náklady na vznik a provoz skládky bioodpadu (spoluúčast na dotaci)	0	500 000		500 000	100 000
Nebezpečné odpady	0	200 000	0		200 000
VOK - velkoobjemový odpad - kolečko	817 608	500 000	317 000		500 000
Černé skládky a úklid sběrných míst	250 000	200 000	50 000		200 000
Sběrný dvůr dodavatelsky	1 600 000	1 100 000	500 000	0	1 100 000
Nákup kvalitní zeminy	50 000	50 000	50 000		0
	6 851 203	7 350 000	1 750 000	2000000	6 900 000

Závěr: Dle těchto propočtů dojde jen k přechodnému navýšení výdajů s tím, že po roce 2016 může dojít k dalšímu snížení.

Revize odpadového hospodářství - VÝNOSY (PŘÍJMY)					
	Skutečnost	Rozpočet 2015	Rozdíl (úspory)	Rozdíl (náklady)	Rozpočet 2016 (výhled)
Platby občanů	2 800 000	2 500 000		300 000	2 500 000
Pronájem bioskládky a služby	0	0	200 000		200 000
Výnosy - běžně separovaný odpad	500 000	700 000	800 000		800 000
Výnosy - superseparovaný odpad	0	200 000	500 000		500 000
Výnosy - bioodpad	0	0	100 000		100 000
	3 300 000	3 400 000	1 600 000	300 000	4 100 000

Závěr: Podle těchto výpočtů by v horizontu přibližně 3 roky mohlo dojít ke snížení nákladů na likvidaci odpadů cca 1 milion Kč s tím, že bude nastartován proces dalšího zefektivování tohoto systému.

Závěry:

- I. V případě systémového přístupu ze změnám s systému likvidace odpadů lze uspořít významné finanční prostředky.
- II. Pokud k systémovým změnám nedojde, budou se výdaje navyšovat.
- III. Přijetí dotace a zakoupení vozidla a nádob je významně potřebné.

MUDr. Jan Šťastný
starosta města